

Latasil Natural Stone

Internkode: LAT041

Revisjonsdato: 16.01.2014

1. IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	Latasil Natural Stone
Kjemisk navn	Inneholder Polydimetyloksan, fyllstoffer, hjelpestoffer og oksimosilan-tverrbindingmiddel
Produkt type	U05100 Fugemasse
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	23.09.2010
Utgave nummer	2.0

1.2 Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Anvendelse	Silikonfugemasse 43.990 Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet.
Anvendelser som frarådes	Dette produktet anbefales ikke for annen bruk enn det som er angitt over.

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør	LATICRETE NORDIC AS Postboks 165 Kalbakken 0903 Oslo Norway Telefon: +47 23 33 90 00 Fax: +47 23 33 90 01 www.laticrete.no info@laticrete.no
E-post	info@laticrete.no
Ansvarlig	LATICRETE NORDIC AS
Utarbeidet av	Sensor Chemcontrol AS
1.4 Nødtelefon	Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00.

2. FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen (1272/2008)	Eye Irrit 2: Alvorlig øyeirritasjon. Skin Sens 1: Sensibiliserende ved hudkontakt.
--	---

2.2 Merkningselementer

Piktogram

Varselord	Advarsel
Faresetninger	H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
Sikkerhetssetninger	P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm. P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre; Fortsett skyllingen. P302 + P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann. P363 Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt. P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P103 Les etiketten før bruk. P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen (67/548/EEC og 1999/45/EC)	Irriterende
---	-------------

2.2 Merkningselementer

SIKKERHETSATABLAD

Latasil Natural Stone

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: LAT041

Revisjonsdato: 16.01.2014

Faresymboler

IRRITERENDE

R-setninger

R-66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
R-43 Kan gi allergi ved hudkontakt.

S-setninger

S-36/37/39 Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm.
S-26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.
S-27/28 Tilsølte klær må fjernes straks, og får man stoff på huden, vask straks med store mengder vann.
S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn.

2.3 Andre farer

n/a

3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Blandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering etter forordning		Vekt-%
		67/548/EEC, 1999/45/EC	1272/2008 (CLP)	
3-Aminopropyl(methyl)silsesquioxane, ethoxy-terminiert	Cas nr: 128446-60-6	Xi R10-36/38	Flam Liq.3 Eye Irrit.2 Skin irrit.2 H226 H319 H315	<2.5%
Butan-2-one O,O',O''-(methylsilylidyne)trioxime	Ec/Nlp nr: 245-366-4 Cas nr: 22984-54-9	Xi R36/38-43	Skin Irrit. 2 Skin Sens. 1 Eye Irrit. 2 H315 H317 H319	< 2.5%
Butanonoksimvinyilsilan	Ec/Nlp nr: 218-747-8 Cas nr: 2224-33-1	Xi R37/38-41-43	Skin Irrit. 2 Skin Sens. 1 Eye Dam. 1 STOT SE 3 H315 H317 H318 H335	< 2.5%

Tegnforklaring

Xi=Irriterende.
Eye Irrit 2: Alvorlig øyeirritasjon.
Eye Dam 1: Alvorlig øyeskade.
Skin Irrit 2: Irriterende for huden.
STOT SE 3: Spesifikk målorgantoksitetet - enkelteksponering.
Skin Sens 1: Sensibiliserende ved hudkontakt.
Forklaring til relevante fare- og risikosetninger (R og H setninger) finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer

Alle konsentrasjoner er oppgitt som vektprosent.
Klassifiseringen gjelder for hvert enkelt stoff, ikke for produktet.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding

Innhalering er ikke en forventet eksponeringsvei. Hvis den skadede ikke puster, gi kunstig åndedrett. Sørg for frie luftveier. Legebehandling ved åndedrettsbesvær.

Hudkontakt

Vask huden med såpe og vann, eventuelt renseskrem. Ta av tilsølte klær og sko. Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt. Ved tvil eller ved vedvarende symptomer - søk legehjelp.

Øyekontakt

Skyll forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre; Fortsett skyllingen. Skyll med myk vannstråle. Irritasjon kan oppstå gjennom mekanisk påvirkning. Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp.

Svelging

Kontakt lege omgående og vis denne etikett eller emballasje. IKKE FREMKALL BREKNINGER.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

n/a

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

n/a

Annen informasjon

Vis dette sikkerhetsdatabladet til tilstedeværende lege.

5. BRANNSLOKINGSTILTAK

Databladet er utarbeidet med Sensor-chemdoc 8.3i lisensert til Sensor Chemcontrol AS

SIKKERHETSATABLAD

Latasil Natural Stone

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: LAT041

Revisjonsdato: 16.01.2014

5.1 Slukningsmidler

Passende slukningsmidler

Vanntåke, skum, CO2 og pulver.

Uegnede slukningsmidler

Unngå rettet vannstråle i slukningsarbeidet.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Vær oppmerksom på risiko for dannelse av giftige gasser.

5.3 Råd til brannmannskaper

Brannmannskap må bruke standard verneutstyr med flammehemmende jakke, hjelm med ansiktsvern, hansker, gummistøvler og selvforsynt pusteapparat i lukkede rom.

6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Beholdere med oppsamlet materiale skal merkes nøye med korrekt innhold. Bare trent personell bør utføre opprensning ved store utslipp. Bruk egnede verneklær. Bruk verneutstyr som beskrevet i seksjon 8.2 i sikkerhetsdatabladet. Hold mennesker og dyr unna det forurensede området.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Hindre sølet i å nå vannveier, kloakk, kjellere eller trange rom.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Absorberes med egnet materiale og samles opp. Leveres nærmeste mottakstasjon for destruering.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering.
Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr.
Se avsnitt 12 for informasjon om økologi.
Se avsnitt 13 for informasjon om fjerning av avfall.

Annen informasjon

Anbefalingene etter utslipp til vann og land er basert på det mest sannsynlige utslippsscenarioet for dette produktet. Imidlertid kan geografiske forhold, vind, temperatur samt (ved utslipp til vann) retning og hastighet til bølger og strøm i stor grad ha betydning for hvilke tiltak som bør iverksettes.

7. HÅNDTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Brukerveiledningen skal følges for å oppnå sikker bruk og best mulig resultat. Unngå kontakt med øynene, huden og klærne. Bruk egnede vernehansker.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevares på tørt og godt ventilert sted, borte fra varmekilder og direkte sollys.

Spesielle egenskaper og farer

Kan gi allergi ved hudkontakt.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

n/a

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Ref.	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
2-butanonoksim	202-496-6	96-29-7	10	3		10	Honeywell		2007
Metanol	200-659-6	67-56-1	130	100			Norsk	H	2013

Anmerkning om tiltak- og grenseverdier

Norsk = tiltaksverdier og grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren. Hentet fra Forskrift om tiltaks- og grenseverdier.

Anmerkning H: Kjemikalier som kan tas opp gjennom huden.

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett inntak eller feilaktig bruk. Sørg for god arbeidshygiene. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud.

Åndedrettsvern

Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern. Hel- eller halvmaske med kombinasjonsfilter, EN 141, type ABEK-P3 eller pusteapparat anbefalles. Den europeiske standardiseringskomiteens (CEN) standarder EN136, EN140 og EN405 angir åndedrettsvernsmasker, EN149 og EN143 angir filteranbefalinger.

Øyevern

Øyespylingsutstyr skal være tilgjengelig, helst også dusjmulighet. Unngå kontakt med øynene, bruk godkjent øyevern. Øyevern skal være i henhold til standarden EN 166.

Håndvern

Beskyttelseshansker av gummi, neopren eller PVC med AQL < 1,5 i henhold til standard EN 374-2 anbefales.

SIKKERHETSDATABLAD

Latasil Natural Stone

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: LAT041

Revisjonsdato: 16.01.2014

All informasjon om spesifikke hansker er basert på offentlig litteratur eller hanskeproduzenters data. Hanskenes egnethet og gjennombruddstid vil variere avhengig av de spesifikke bruksforholdene. Kontakt hanskeproduzenten for spesifikke råd ved valg av hansker og gjennombruddstider for ditt bruk. Undersøk og eventuelt erstatt slitte eller ødelagte hansker. Om kontakt med underarmene er sannsynlig, bruk hansker med mansjetter. CE-standardene EN420 og EN374 gir generelle krav, og angir hansketype.

Annet hudvern enn håndvern

Bruk egnede verneklær.

Annen informasjon

Arbeidstilsynet har fastsatt forskrift om bruk av personlig verneutstyr på arbeidsplassen, best.nr. 524. Personlig verneutstyr skal oppfylle kravene som er gitt i forskrift om konstruksjon, utforming og produksjon av personlig verneutstyr, fastsatt av Arbeidstilsynet, best.nr. 523. Det er god industriell hygienep praksis å unngå hudkontakt mest mulig. Unngå bruk av ringer, klokker e. l. som er egnet til å holde på produktet og derved forårsake hudreaksjoner. Beskyttelseskremer kan hjelpe til å beskytte utsatte hudområder, men kan ikke erstatte hansker. Fjern forurensete klær for å unngå hudkontakt. Etter vask av huden påføres fet hudkrem for å erstatte tapt hudfett. Hold god orden. Spesifikke hygienetiltak: Praktiser god personlig hygiene som vasking etter håndtering av produktet og før spising, drikking og/eller røyking. Vask regelmessig arbeidstøy og verneutstyr for å fjerne forurensninger. Kast tilsølt arbeidstøy og sko som ikke kan vaskes.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Pasta
Farge	Flere farger.
Lukt	Karakteristisk
Luktterskel	n/a
pH (kons.)	n/a
Smeltepunkt/ frysepunkt	n/a
Startkokepunkt og kokeområde	n/a
Flammepunkt	n/a
Fordampingshastighet	n/a
Antennelighet (fast stoff, gass)	n/a
Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	n/a
Damptrykk	n/a
Damptetthet	n/a
Relativ tetthet	1,01 g/cm ³
Løselighet(er)	n/a
Løselighet i vann	0 % - Ikke løselig
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	n/a
Selvantenningsstemperatur	n/a
Nedbrytningstemperatur	n/a
Viskositet	1000
Eksplosjonsegenskaper	n/a
Oksidasjonsegenskaper	n/a
9.2 Andre opplysninger	n/a

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	n/a
10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under normale forhold.
10.3 Mulighet for farlige reaksjoner	n/a
10.4 Forhold som skal unngås	Unngå varme, flammer, gnister og andre antennelseskilder.
10.5 Uforenlige materialer	n/a
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Ved temperaturer over 150 °C i oksigenholdig atmosfære, kan sporbare mengder formaldehyd bli frigjort.

SIKKERHETSDATABLAD

Latasil Natural Stone

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: LAT041

Revisjonsdato: 16.01.2014

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet	Langvarig eksponering for høye konsentrasjoner kan føre til irreversible skader.
Hudetsing/ hudirritasjon	Kan irritere huden. Inneholder stoff som kan taes opp gjennom huden.
Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Alvorlig irritasjon av øynene.
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
Skader på arvestoffet i kjønnseller	Ingen av kjemikaliene oppført i seksjon 3 er klassifisert som arvestoffskadende (mutagene).
Kreftfremkallende egenskaper	Ingen av kjemikaliene oppført i seksjon 3 er klassifisert som kreftfremkallende.
Reproduksjonstoksisitet	Ingen av kjemikaliene oppført i seksjon 3 er klassifisert som reproduksjonsskadelige.
STOT - enkelteksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
STOT - gjentatt eksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
Aspirasjonsfare	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
LD50 Oral (Rotte)	3700 mg/kg (2-butanonoksim)
LD50 Dermal (Rotte)	200-2000 mg/kg (2-butanonoksim)
LC50 Innånding (Rotte)	20 mg/l (2-butanonoksim)

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	Dårlig oppløselig blanding. Ingen kjent økotoksikologisk effekt.
12.2 Persistens og nedbrytelighet	n/a
12.3 Bioakkumuleringsevne	Ingen bioakkumulering er indikert. Det forventes ingen skadelige langtidseffekter på vannorganismer.
12.4 Mobilitet i jord	Produktet er flytende. Produktet er tyktflytende og vil spre seg lite.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	n/a
12.6 Andre skadevirkninger	n/a

13. DISPONERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallsgrupper	EAL: 08 01 99 avfall som ikke er spesifisert andre steder. Angivelse av EAL-koder er kun veiledende. Sjekk alltid avfallskoden med henblikk på den aktuelle tilstand produktet befinner seg i. De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet.
Emballasje	Forurenset emballasje skal behandles som rest-kjemikalier.
Annen informasjon	Rester som ikke kan oppbevares for senere bruk eller resirkulering skal leveres til godkjent destruksjonsanlegg. Etter herding kan det deponeres sammen med husholdningsavfall. Unngå hudkontakt.

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer	n/a
14.2 FN-forsendelsesnavn	n/a
14.3 Transportfareklasse(r)	
ADR/RID klasse	n/a
14.4 Emballasjegruppe	n/a
14.5 Miljøfarer	n/a
14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	n/a

SIKKERHETSDATABLAD

Latasil Natural Stone

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: LAT041

Revisjonsdato: 16.01.2014

14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

n/a

15. OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Kommisjonsforordning (EU) nr. 453/2010 vedlegg II (Vedlegg II - "II").
Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008.
Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier).
ADR/RID 2013 - Forskrift om endring i forskrift om landtransport av farlig gods.
ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.
Kommisjonsforordning (EU) nr 944/2013 av 2 Oktober 2013 (ATP5).
Ex-ECB databasen (<http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=cla>).
Avfallsforskriften (miljøverndepartementet) - FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall.

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.

Annen informasjon

Klassifiseringen av dette produktet er gitt på grunnlag av de foreliggende opplysninger fra leverandøren.

16. ANDRE OPPLYSNINGER

Relevante fare og risiko setninger for hver enkelt ingrediens

H226 Brannfarlig væske og damp.
H315 Irriterer huden.
H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H318 Gir alvorlig øyeskade.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
R-10 Brannfarlig.
R-36/38 Irriterer øynene og huden.
R-37/38 Irriterer luftveiene og huden.
R-41 Fare for alvorlig øyeskade.
R-43 Kan gi allergi ved hudkontakt.

Henvisninger til viktig litteratur og spesielle datakilder

Sikkerhetsdatablad fra leverandøren.

Forkortelser i dokumentet

n/a - Ingen relevant informasjon

Første gang utgitt

05.01.2006

Utskriftsdato

17.01.2014

Annen informasjon

Informasjonen over antas å være korrekt, men inkluderer ikke nødvendigvis all informasjon om kjemikaliet og skal derfor bare brukes som veiledning. Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på nåværende kunnskap og er ment å beskrive kjemikaliet ut fra et sikkerhetsaspekt, det er ikke å betrakte som en kjemisk spesifisering. Det er kundens ansvar å kontrollere at kjemikaliet er egnet til kundens spesifikke bruk.

Revidert og kvalitetssikret av:

Sensor Chemcontrol AS
Storgata 30
3611 Kongsberg
Norge
Tlf: 32 77 06 60
E-post: helpdesk@sensor.as.

--- SIKKERHETSDATABLAD i henhold til EU direktiv 67/548/EEC, 1999/45/EC og 453/2010 av 20. Mai 2010 ---